

ECONOMIA DE L'EMPRESA

2n de Batxillerat

Professora: Laia Garrofé

L'ANÀLISI COMPTABLE

L'elaboració dels comptes anuals (balanç, compte de pèrdues i guanys etc.) ens permetia reflectir la imatge fidel de l'empresa. No obstant això, aquestes dades per si soles no són suficients per a conèixer què passa l'empresa. Es fa imprescindible que es faci una anàlisi de tota la informació comptable que tenim.

L'ANÀLISI COMPTABLE són el conjunt de tècniques que permeten analitzar el balanç de situació i el compte de pèrdues i guanys principalment, per a poder interpretar les dades i conèixer la situació patrimonial, econòmica i financera de l'empresa.

Tipus d'anàlisi dels estats comptables

Diferenciem 3 tipus d'anàlisis.

- 1 Anàlisi patrimonial.** Estudia l'estructura de l'actiu, patrimoni net i passiu, així com les relacions que hi ha entre ells. S'estudia a través d'anàlisi de percentatges, variacions absolutes i relatives i la representació gràfica.
- 2 Anàlisi financera.** Estudia la capacitat que tindrà l'empresa per a retomar els seus deutes a llarg termini (solvència) i a curt termini (liquiditat). Se centra en l'estudi del fons de maniobra i de les situacions financeres i en l'anàlisi de ràtios financers.
- 3 Anàlisi econòmica.** Estudia l'estructura de resultats de l'empresa (compte P i G) per a conèixer la rendibilitat de les inversions (rendibilitat econòmica) i les aportacions dels socis (rendibilitat financera).

ANÀLISI	QUÈ ANALITZA?	QUINA CERCA CONÈIXER?	AMB QUINES TÈCNIQUES?
PATRIMONIAL 	El balanç 	- L'estructura patrimonial - Les relacions entre les masses	- Percentatges - Variacions relatives i absolutes - Representació gràfica
FINANCER 	El balanç 	- Liquiditat - Solvència	- Fons de maniobra - Situacions financeres - Ràtios financers
ECONÒMIC 	El compte de pèrdues i guanys	L'estructura dels resultats	Rendibilitat econòmica i financera

L'ANÀLISI PATRIMONIAL

L'ANÀLISI PATRIMONIAL estudia l'estructura del patrimoni que ve reflectit en el balanç de l'empresa i l'evolució de cadascuna de les masses patrimonials.

Recordem que el balanç es divideix en dues parts: l'estructura econòmica formada per l'actiu, i l'estructura financera formada pel patrimoni net i el passiu. Per tant, l'anàlisi patrimonial estudiarà l'estructura econòmica i financera de l'empresa.

Per això es fa una doble anàlisi:

1 Anàlisi estàtica

La que estudia l'estructura del patrimoni en un moment donat.

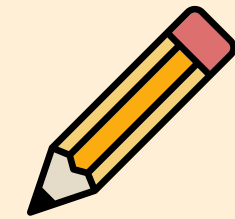

2 Anàlisi dinàmic

Estudia l'evolució de les masses patrimonials al llarg de diferents anys.

Per a això s'usen diverses tècniques.

- 1 **Percentatges.** Permeten mesurar la importància de cada massa patrimonial respecte al total de l'actiu, passiu o patrimoni net (és una anàlisi vertical)
- 2 **Variacions absolutes i relatives.** Mesuren quant varia cada massa patrimonial respecte a l'any anterior (anàlisi horitzontal).
- 3 **Representació gràfica.** Ens permet veure a simple vista la composició del balanç.

Actividad resuelta 1

Análisis patrimonial

Una empresa presenta los siguientes datos en dos años consecutivos:

Masa	AÑO 0	AÑO 1
Activo no corriente	15.000	20.000
Existencias	10.000	3.000
Realizable	5.000	5.000
Disponible	5.000	2.000
Patrimonio neto	10.000	3.000
Pasivo No corriente	15.000	5.000
Pasivo corriente	10.000	2.000

Realiza el análisis patrimonial, usando las diferentes técnicas.

Porcentajes

Variaciones
absolutas y
relativas

Representación
gráfica

Actividad resuelta 1

Análisis patrimonial. SOLUCIÓN

1. **Cálculo de porcentajes.** Vemos que se trata de un análisis vertical, ya que en cada año comparamos cada masa con el total del activo o del patrimonio neto y pasivo.

ACTIVO	AÑO 0	%	AÑO 1	%
Activo no corriente	25.000	71,43%	15.000	50%
Existencias	4.000	11,43%	8.000	26,66%
Realizable	5.000	14,29%	5.000	16,67%
Disponible	1.000	2,85%	2.000	6,66%
TOTAL	35.000	100%	30.000	100%

PAT NETO + PASIVO	AÑO 0	%	AÑO 1	%
Patrimonio neto	10.000	28,57%	5.000	16,67%
Pasivo no corriente	15.000	42,85%	6.000	20%
Pasivo corriente	10.000	28,57%	19.000	63,33%
TOTAL	35.000	100%	30.000	100%

Dentro del activo, el no corriente tiene un gran peso en año 0 (71%), y tiene poco dinero disponible. Esto puede suponer problemas con pagos inmediatos.

A més a més l'empresa està descapitalitzada, només té un 16% de recursos propis

2. **Variaciones relativas y absolutas.** Ahora comparamos como varían masas entre dos años consecutivos, tanto de manera global como en porcentaje.

	AÑO 0	AÑO 1	V. absoluta	V. relativa
Activo no corriente	25.000	15.000	-10.000	-40%
Existencias	4.000	8.000	+4.000	+100%
Realizable	5.000	5.000	0	0
Disponible	1.000	2.000	+1.000	+100%
Patrimonio neto	10.000	5.000	-5.000	-50%
Pasivo no corriente	15.000	6.000	-9.000	-60%
Pasivo corriente	10.000	19.000	+9.000	+90%

$$\text{Variación absoluta} = \text{Año 1} - \text{Año 0}$$

$$\text{Variación absoluta ANC} = 15.000 - 25.000 = -10.000$$

2. **Variaciones relativas y absolutas.** Ahora comparamos como varían masas entre dos años consecutivos, tanto de manera global como en porcentaje.

	AÑO 0	AÑO 1	V. absoluta	V. relativa
Activo no corriente	25.000	15.000	-10.000	-40%
Existencias	4.000	8.000	+4.000	+100%
Realizable	5.000	5.000	0	0
Disponible	1.000	2.000	+1.000	+100%
Patrimonio neto	10.000	5.000	-5.000	-50%
Pasivo no corriente	15.000	6.000	-9.000	-60%
Pasivo corriente	10.000	19.000	+9.000	+90%

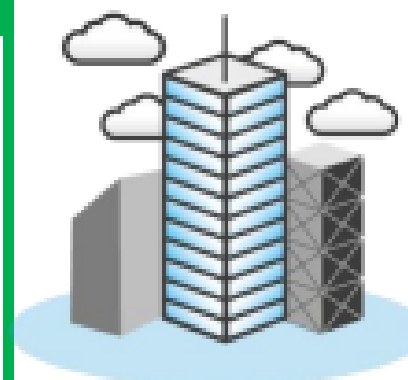

$$\text{Variación relativa} = \frac{\text{Año 1} - \text{Año 0}}{\text{año 0}} \times 100$$

ACTIVITAT RESOLTA 1. Anàlisi patrimonial

Una empresa presenta les següents dades en dos anys consecutius:

Massa	ANY 0	ANY 1
Actiu no corrent	25.000	15.000
Existències	4.000	8.000
Realitzable	5.000	5.000
Disponibile	1.000	2.000
Patrimoni net	10.000	5.000
Passiu No corrent	15.000	6.000
Passi corrent	10.000	19.000

Vamos a realizar el análisis patrimonial.

1 Càlcul de percentatges. Veiem que es tracta d'una anàlisi vertical, ja que cada any comparem cada massa amb el total de l'actiu o del patrimoni net i passiu.

ACTIU	ANY 0	%	ANY 1	%
Actiu no corrent	25.000	71,43%	15.000	50 %
Existències	4.000	11,43%	8.000	26,66%
Realitzable	5.000	14,29%	5.000	16,67%
Disponibile	1.000	2,85%	2.000	6,66%
TOTAL	35.000	100%	30.000	100%

PAT NET + PASSIU	ANY 0	%	ANY 1	%
Patrimoni net	10.000	28,57%	5.000	16,67%
Passiu no corrent	15.000	42,85%	6.000	20%
Passiu corrent	10.000	28,57%	19.000	63,33%
TOTAL	35.000	100%	30.000	100%

ACTIU

A través de l'anàlisi patrimonial podem comprovar com dins de l'actiu, el no corrent té un gran pes en any 0 (71%), i té pocs actius corrents. Alguna cosa que se soluciona en part l'any 1.

PAT. NET + PASSIU

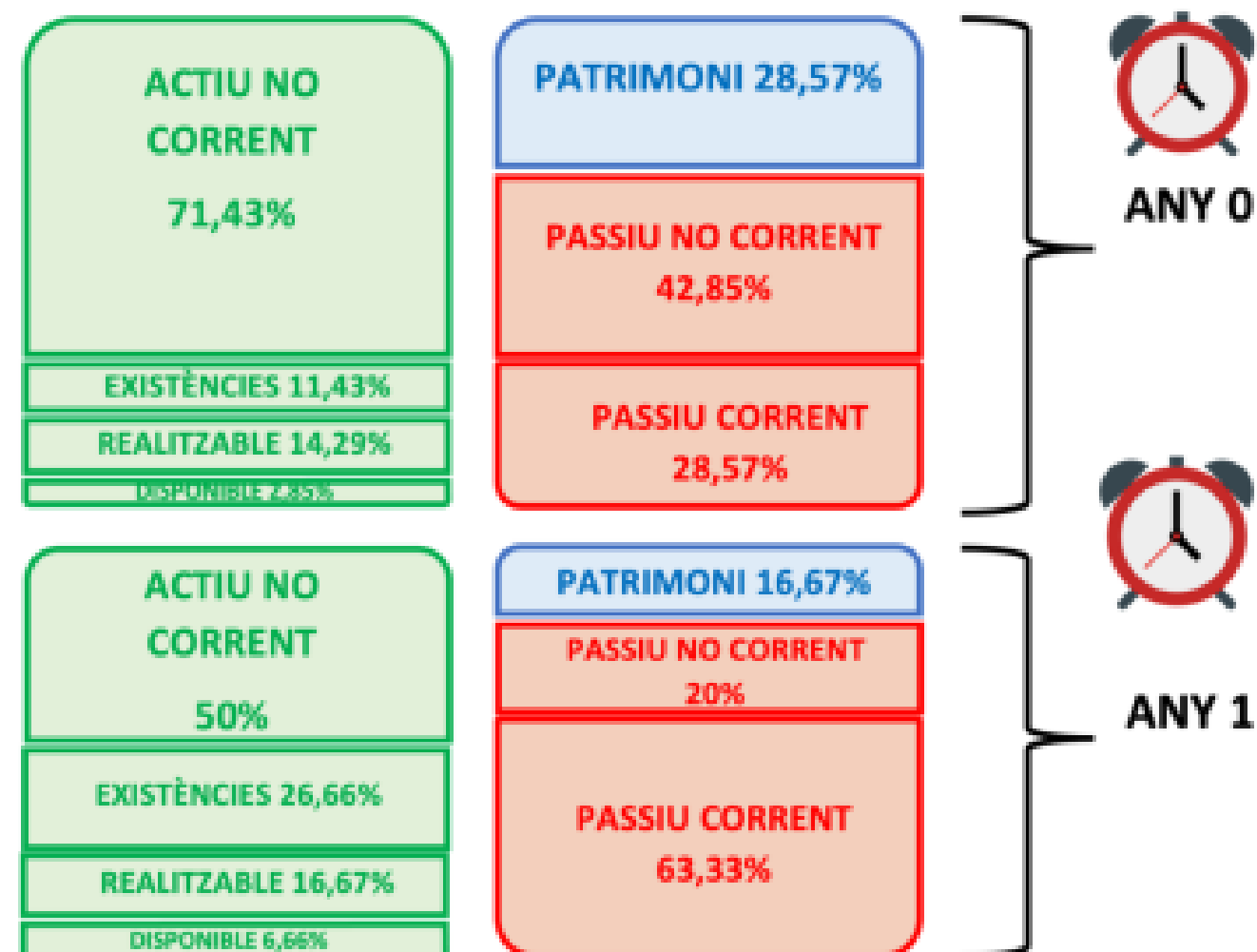
En quan a la part financera, els deutes a curt termini pateixen un gran augment l'any 1 (són més del 60%) i el patrimoni net es divideix per dos i suposa un 16%.

Necessitem fer una anàlisi més exhaustiva a través d'una anàlisi financera, però veiem que és possible que l'empresa tingui problemes de liquiditat i solvència en el futur.

2 Variacions relatives i absolutes. Ara comparem com van en masses entre dos anys consecutius, tant de manera global com en percentatge.

	AÑO 0	AÑO 1	Var. abs.	Var. rel.
Actiu no corrent	25.000	15.000	- 10.000	-40%
Existències	4.000	8.000	+4.000	+100%
Realitzable	5.000	5.000	0	0
Disponibile	1.000	2.000	+1.000	+100%
Patrimoni net	10.000	5.000	-5.000	-50%
Passiu no corrent	15.000	6.000	-9.000	-60%
Passiu corrent	10.000	19.000	+9.000	+90%

3 Representació gràfica

ex 2 p.108

ex 3 i 4 p.110

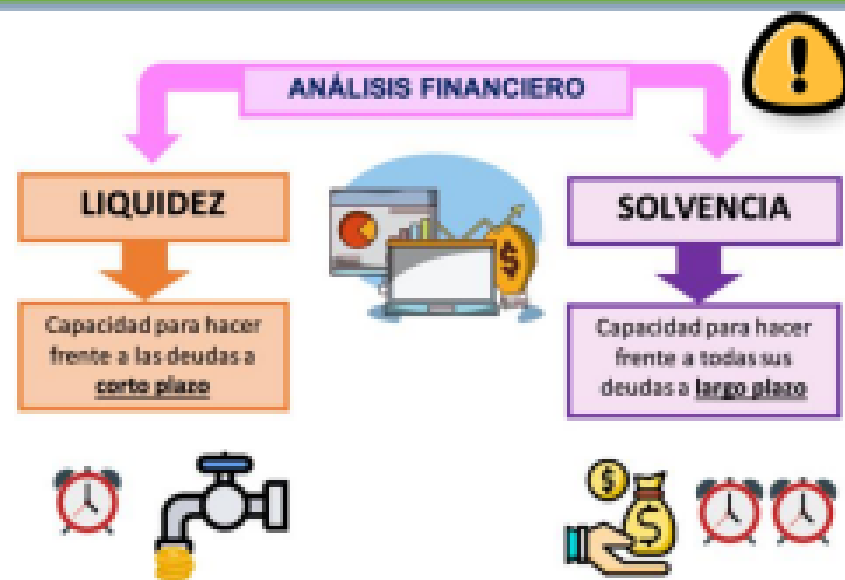
ex 1,2 i 7p.126

L'ANÀLISI FINANCER

EL ANÁLISIS FINANCIERO estudia el equilibrio financiero a corto plazo y largo plazo a través de la solvencia y liquidez de la empresa.

La liquidez indica la capacidad de la empresa de convertir sus activos en dinero para así poder hacer frente al pago de sus deudas más a corto plazo.

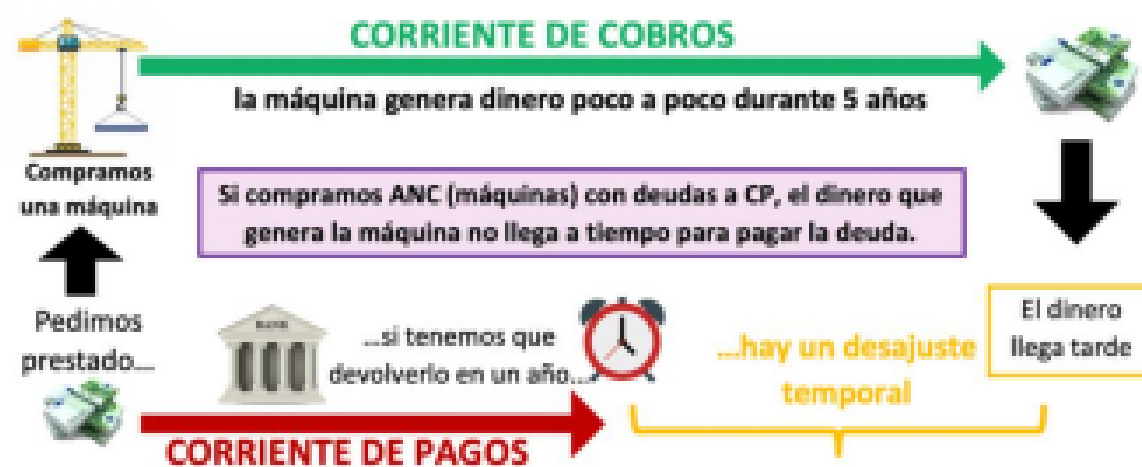
La solvencia indica la capacidad de la empresa para hacer pago a todas sus deudas a largo plazo. Para ello es necesario que el valor del activo (inversiones) sea superior al pasivo (deudas).

Una empresa tiene equilibrio financiero, cuando es capaz de financiarse para llevar inversiones rentables y a su vez afrontar el pago de las deudas en su plazo. Es decir tiene liquidez y solvencia.

Para conseguir este equilibrio financiero es importante cumplir el **principio de prudencia financiera** que dividimos en dos:

1. Los activos no corrientes, que son los que van a estar mucho tiempo en la empresa, deben estar financiados por fondos permanentes, es decir, por el patrimonio neto y el pasivo no corriente (deudas a largo plazo). Es lógico, sería un error comprar una gran máquina que nos van generar cobros durante 20 años y pedir un préstamo a 8 meses (pasivo corriente), ya que no habrá pasado el tiempo suficiente para generar el dinero necesario para devolver el préstamo.

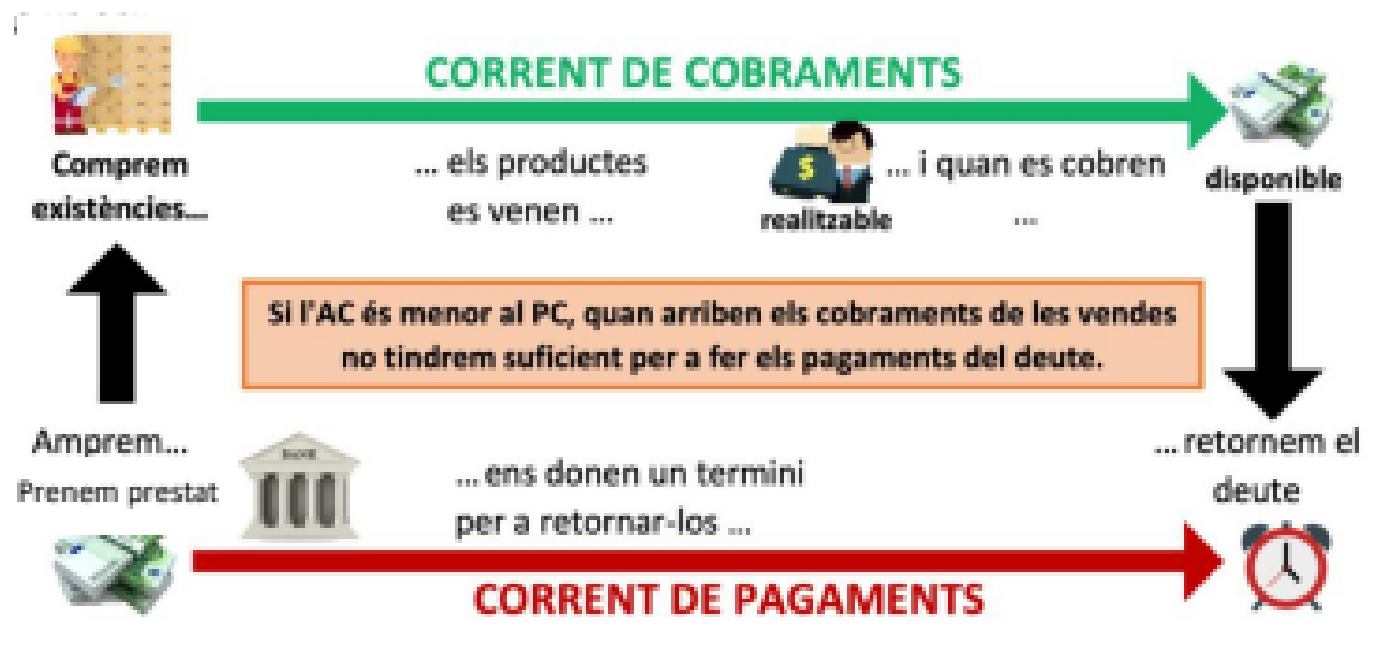

2. Els actius corrents, que són els elements que es renoven diverses vegades en un any (per exemple, venem existències diverses vegades en un any), han de ser finançats per deutes a curt termini (passiu corrent), però també per fons permanents. És necessari que l'actiu corrent sigui major al passiu corrent.

La raó d'aquest últim requisit es deu al corrent de cobraments i la de pagaments:

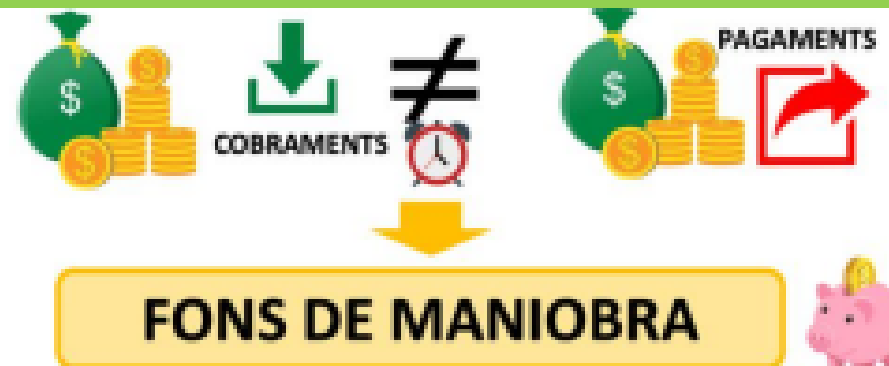
Corrent de cobraments. Les matèries primeres es transformen en productes (existències), es venen (i passen a realitzable) i més tard es cobren (i passen a diners disponibles).

Corrent de pagaments. L'empresa per a dur a terme la seva activitat té deutes a curt termini (passiu corrent) que ha de pagar amb els diners disponibles en un termini menor

La idea és que l'empresa agafi els diners disponibles del corrent de cobraments i el fa servir per a fer els pagaments a mesura que es van produint. **El problema, és que el ritme de cobraments i pagaments no té per què coincidir.** Tal vegada no venem les existències a temps i no puguem arribar a temps per a fer front al corrent de pagaments.

Per això, seguint el principi de prudència financera, sempre guardarem un fons de seguretat per si tenim algun retard en el corrent de cobraments. Aquest matalàs de seguretat és el que anomenem fons de maniobra.

• El fons de maniobra

Si els actius a curt termini de l'empresa fossin iguals als seus passius a curt termini l'empresa tindria la liquiditat justa (a través dels seus cobraments) per a fer front als seus deutes més pròxims. Això seria un risc ja que davant qualsevol imprevist no podríem pagar els deutes. Necessitem un cert matalàs, és a dir, fons a llarg termini que financen part d'aquests actius a més curt termini.

EL FONS DE MANIOBRA és aquella part de l'actiu corrent que està finançada amb passius a llarg termini i patrimoni net (fons permanents). És un fons de seguretat que permet fer front als possibles desajustaments entre el corrent de cobraments i la de pagaments.

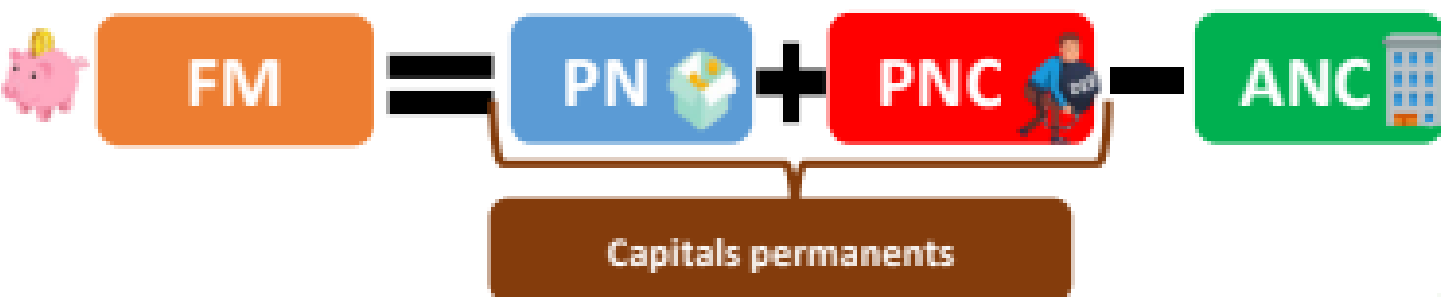

El fons de maniobra té doble sentit.

1. És l'actiu corrent que necessitem per a portar el ritme de la nostra activitat. És a dir, amb els nostres actius més curt termini podem pagar tots els deutes a curt termini (passiu corrent) i encara tenim un marge de maniobra per a realitzar l'activitat.

2. És la part dels capitals permanents (patrimoni net i passiu no corrent) que necessitem per a tenir equilibri financer. És a dir, la part dels capitals permanents que l'empresa destina per a finançar una part de l'actiu corrent.

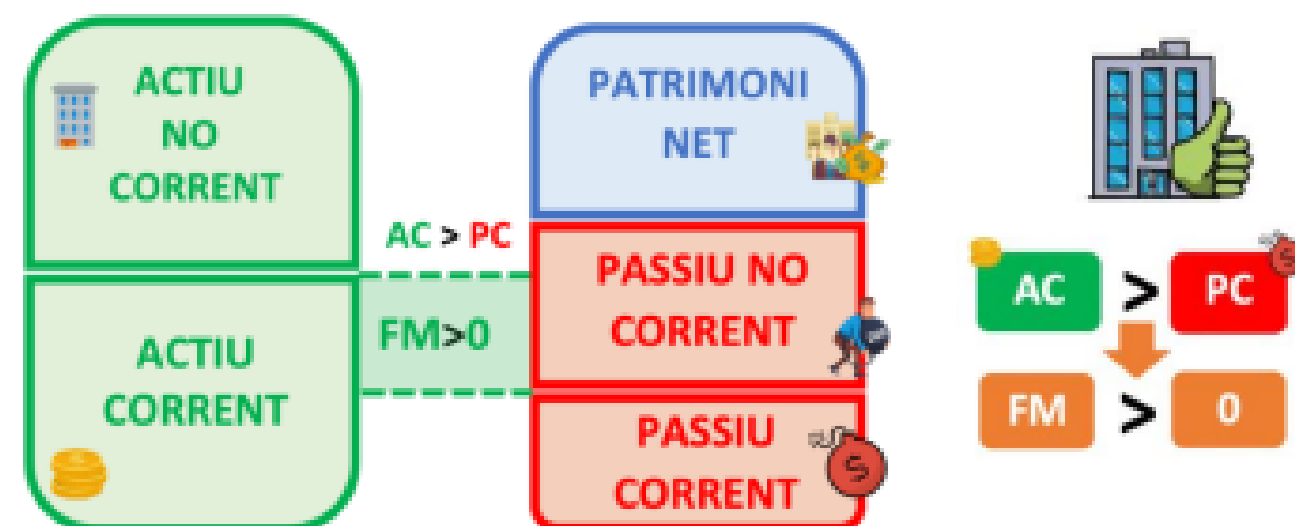
No obstant això, hi ha empreses que poden funcionar amb un fons de maniobra negatiu. Per exemple, un supermercat compra existències i les paga a un termini de 90 dies, però en canvi, les ven a un termini molt menor. És a dir, aquestes empreses cobren la venda d'existències abans que hagin de pagar als seus proveïdors. Si el corrent de cobraments es produeix molt abans que el corrent de pagaments, no serà necessari aquest matalàs de seguretat que és el fons de maniobra.

• • Fons de maniobra positiu i negatiu

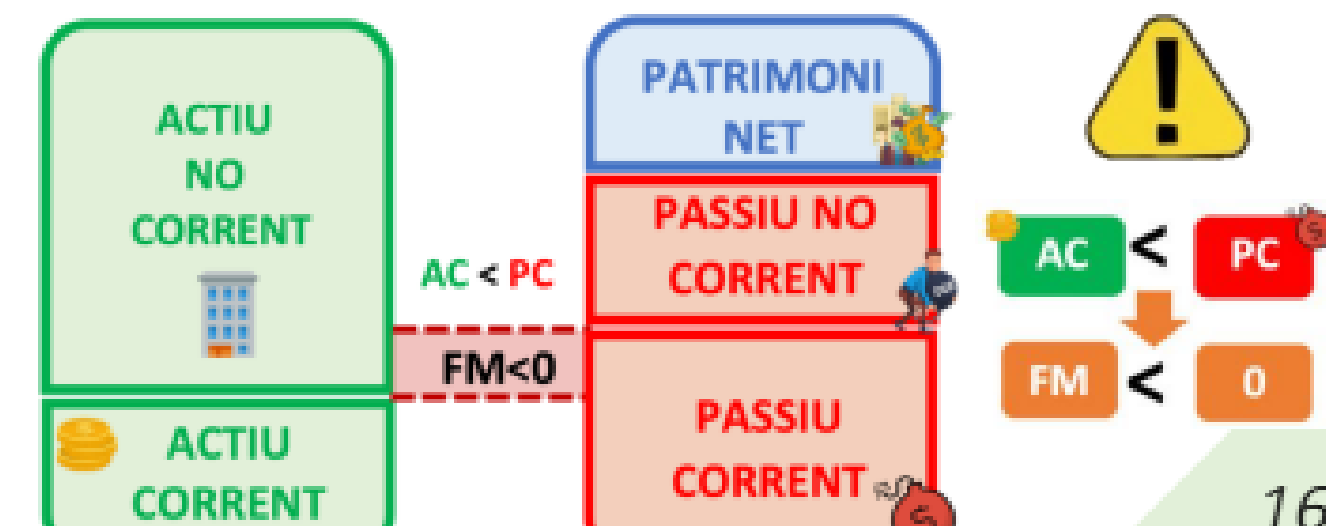
A Fons de maniobra positiu ($FM > 0 \rightarrow AC > PC$).

Quan el fons de maniobra és positiu, es compleix que l'actiu corrent és més gran que el passiu corrent. Gràcies a això, les empreses disposen de més liquiditat per a poder fer front als deutes en curt termini. Així, l'empresa podrà pagar tots els seus deutes a curt termini amb el seu actiu corrent i encara li quedaran un marge per a maniobrar davant possibles imprevistos. **Existeix equilibri financer entre inversions i finançament i l'empresa pot desenvolupar la seva activitat amb normalitat fins i tot, encara que hi hagi retards en els cobraments.**

B Fons de maniobra negatiu ($FM < 0 \rightarrow AC < PC$).

Quan el fons de maniobra és negatiu el passiu corrent serà major que l'actiu corrent. Això significa que part dels actius més a llarg termini són finançats amb deutes a curt termini. Com aquestos actius generen cobraments a més llarg termini, l'empresa pot tenir problemes per a pagar els seus deutes a curt termini. Quan el fons de maniobra és negatiu, l'empresa no podrà pagar els seus deutes més a curt termini amb el seu actiu corrent, per la qual cosa podria no arribar a temps per a fer front als seus pagaments. **Existeix un desequilibri financer.**

Les situacions financeres que ens podem trobar són les següents:

1 Equilibri financer total o màxima estabilitat

Aquesta situació es produeix quan tant actiu no corrent com corrent són finançats completament per Patrimoni Net. És a dir, l'empresa no té deutes (passiu).

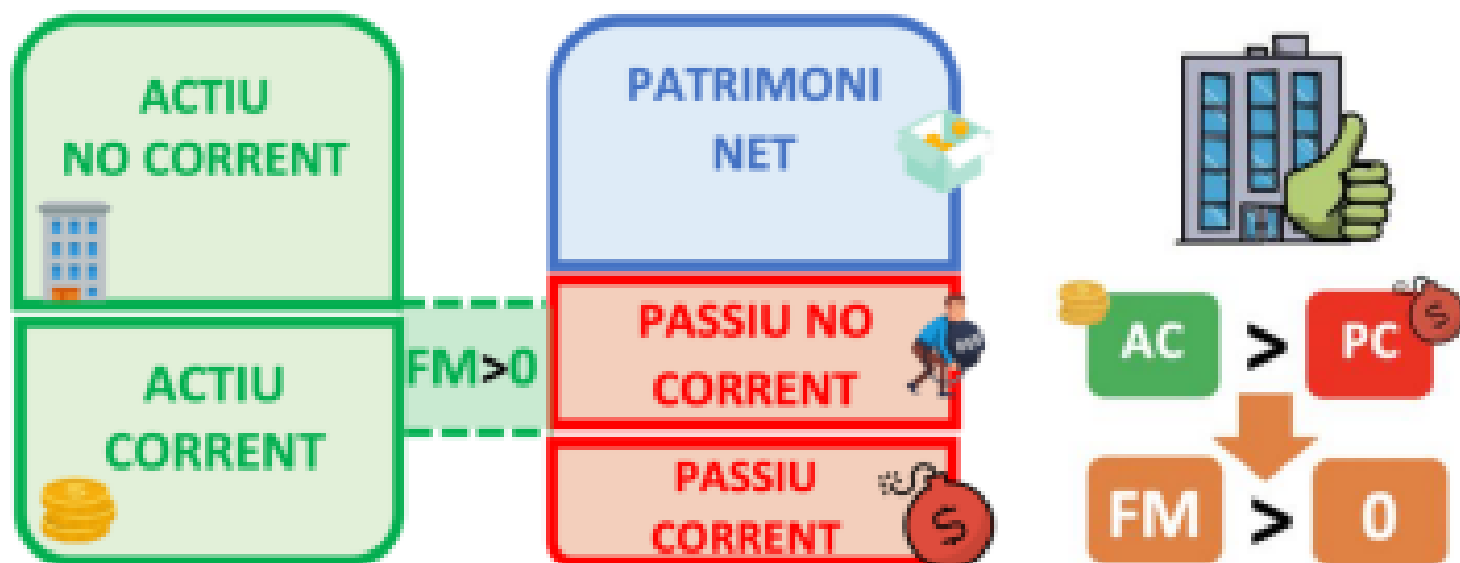
Aquesta situació sol presentar-se en constituir-se l'empresa. Com que no hi ha deutes, l'estabilitat financer es màxima, ja que no existeix cap obligació que pagar.

2 Equilibri financer normal (situació financer ideal)

Es una situació més habitual que l'anterior on l'empresa té alguns deutes (passiu). En aquesta situació, els fons permanents (patrimoni net i passiu no corrent) financen no sols l'actiu no corrent, sinó part del corrent.

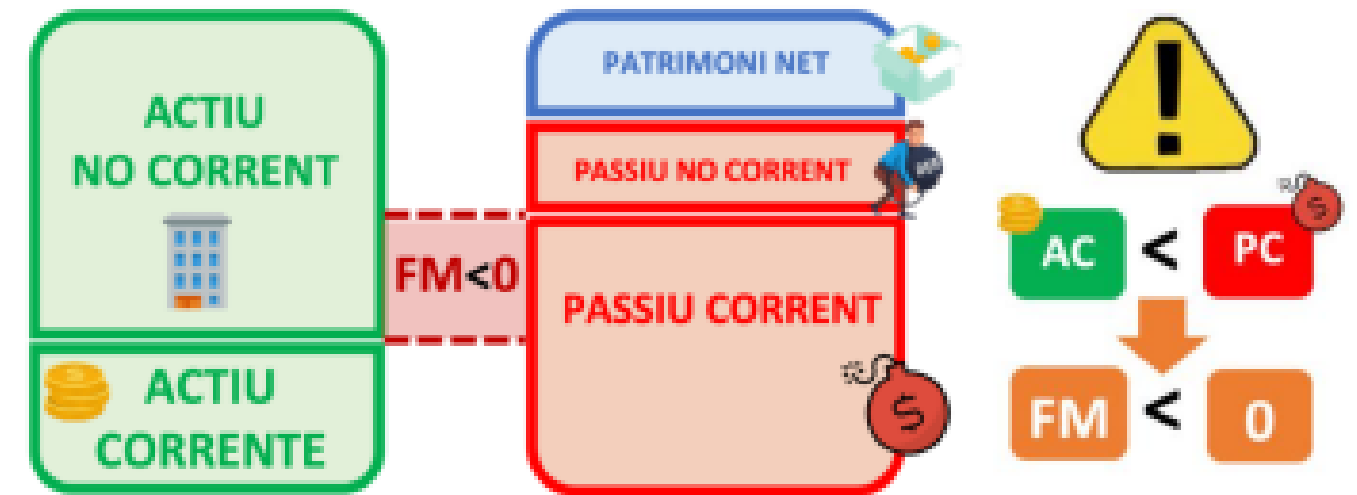
És per tant una situació d'equilibri financer amb un fons de maniobra positiu, ja que els recursos generats per l'actiu a curt termini són suficients per a fer front als deutes a curt termini.

3 Desequilibri financer a curt termini (possible suspensió de pagaments)

A vegades les empreses acumulen deutes per damunt del desitjable. L'empresa entra en una situació financer de desequilibri a curt termini quan l'actiu corrent és finançat només pel passiu corrent. Els recursos generats pels actius a curt termini no són suficients per a fer front als deutes a curt termini i el fons de maniobra és negatiu.

L'empresa té problemes de liquiditat i ha d'augmentar intentar augmentar el termini de pagament amb els proveïdors, o no podrà pagar els seus deutes i haurà de demanar a un jutge la suspensió dels seus pagaments.

4 Desequilibri financer a llarg termini (fallida)

El problema es torna encara més greu quan l'empresa no té fons propis (el patrimoni és zero) i tots els actius es financen amb deutes (passiu). Es diu que l'empresa està descapitalitzada pel fet que les pèrdues d'anys anteriors han anat acabant amb els fons propis de l'empresa.

L'empresa té un greu problema de solvència per la qual cosa és difícil que pugui fer front a les obligacions de pagament sense vendre actius o aportar més capital. L'empresa està en fallida.

Resum situacions financeres i mesures correctores

SITUACIONS	CAUSES	CONSEQÜENCIES	MESURES CORRECTORES
Equilibri financer total	Passiu igual a zero $A = PN \rightarrow P = 0$	Possibles fons insuficients per a realitzar les seves inversions	Acceptar un cert endeutament
Equilibri financer normal	Fons de maniobra positiu $FM > 0$	L'empresa no té problema per a pagar els seus deutes	Vigilar el fons de maniobra perquè sigui l'adequat
Desequilibri financer a curt termini	Fons de maniobra negatiu $FM < 0$	Problemes de liquiditat i risc de suspensió de pagaments	Renegociar els deutes amb els proveïdors per a augmentar el termini de pagament
Desequilibri financer a llarg termini	Patrimoni net igual a zero (descapitalització) $PN = 0 \rightarrow A = P$	Problemes de solvència i risc de fallida	Augmentar el capital de l'empresa o desaparèixer

Ex 5 a i b, 11 i 16 p.126

Els ràtios financers

Una ràtio és una relació entre dos magnituds vinculades, la qual cosa permet fer una comparació explicativa

Ràtios relacionats amb la liquiditat

1

Ràtio de Liquiditat - Òptim (1,5-2)

Mesura la capacitat de l'empresa per a fer front al pagament dels seus deutes a curt termini amb els actius corrents i que encara quede un marge de seguretat.

$$\text{Ràtio de Liquiditat} = \frac{\text{disponible} + \text{realitzable} + \text{existències}}{\text{passiu corrent}} = \frac{AC}{PC}$$

Ratio < 1,5

Indica escassetat de liquiditat ja que, si no venem algunes existències o hi ha problemes de cobrament, l'empresa podria tindre problemes per a pagar els seus deutes a curt termini. El problema s'agreuja si el ràtio és menor a 1 ja que hi hauria un seriós risc de suspensió de pagaments

Ratio 1,5-2

Es troba en l'òptim i l'empresa té una bona situació de liquiditat. Podrà fer front als seus deutes a curt termini

Ratio > 2

Hi ha un excés de liquiditat. L'empresa podria aprofitar aquest excés i realitzar algunes inversions amb les quals obtindre rendibilitat

2

Ràtio de tresoreria - Òptim (0,8-1,2)

Mesura la capacitat de l'empresa per a poder fer els seus pagaments immediats amb el disponible i realitzable. Indica la liquiditat més immediata.

$$\text{Ràtio de Tresoreria} = \frac{\text{disponible} + \text{realitzable}}{\text{passiu corrent}}$$

Ratio < 0,8

Indica escassetat de liquiditat immediata. Pot haver-hi dificultat per als pagaments més immediats.

Ratio 0,8-1,2

Es troba en l'òptim i l'empresa té una bona situació de liquiditat immediata. Podrà fer front als seus pagaments més pròxims

Ratio > 1,2

Hi ha un excés de liquiditat immediata. L'empresa podria aprofitar l'excés i realitzar algunes inversions i obtindre rendibilitat

3

Ràtio de disponibilitat - Òptim (0,2-0,3)

Mesura la capacitat de l'empresa de pagar deutes a curt termini amb el disponible en caixa o banc. És a dir, mesura la liquiditat encara disponible

$$\text{Ràtio de Disponibilitat} = \frac{\text{disponible}}{\text{passiu corrent}}$$

Ratio < 0,2

Escassetat de liquiditat ja disponible, la qual cosa provocar problemes per a fer front als pagaments encara més immediats.

Ratio 0,2-0,3

Es troba en l'òptim i l'empresa té una bona situació de liquiditat disponible. Podrà fer front als seus pagaments més pròxims

Ratio > 0,3

Hi ha excés de liquiditat disponible. L'empresa podria aprofitar aquest excés i realitzar algunes inversions i obtindre rendibilitat

4

Ràtio de solvència o garantia_- Òptim (1,5-2)

Mesura la capacitat de l'empresa per a fer front al pagament de tots els seus deutes. Indica la solvència a l'empresa i risc de fallida.

$$\text{Ratio de Solvència o garantia} = \frac{\text{actiu}}{\text{passiu}}$$

Ratio < 1,5

Indica escassetat de solvència i risc de fallida al no poder pagar els deutes a llarg termini. El problema s'agreuja si el ràtio és menor a 1, ja que l'empresa no pot pagar els seus deutes ni venent tots els actius.

Ratio 1,5-2

Es troba en l'òptim i l'empresa té una bona situació de solvència. Podrà pagar tots els seus deutes

Ratio > 1,5

Hi ha excés de solvència. l'empresa podria permetre's augmentar els seus deutes i així fer inversions amb les quals guanyar més rendibilitat

5

Ràtio d'endeutament_- Òptim (0,4-0,6)

Mesura la proporció que existeix entre el finançament alié i els seus recursos propis, de manera que podem saber si l'import dels deutes és l'adequat per a la quantia dels fons propis que posseeix.

$$\text{Ratio de Endeutament} = \frac{\text{passiu}}{\text{patrimoni} + \text{passiu}}$$

Ratio < 0,4

Poc endeutament. L'empresa està poc endeutada i tal vegada podria aprofitar un major nivell de deutes per a fer inversions

Ratio 0,4-0,6

Es troba en l'òptim i l'empresa té una bona situació d'endeutament.

Ratio > 0,6

Molt d'endeutament. L'empresa està excessivament endeutada el que li pot suposar grans costos

6

Ràtio de qualitat del deute_- Òptim (0,2-0,5)

Ens mostra la relació entre el passiu corrent enfront del passiu total. Ens mostra per tant el percentatge dels nostres deutes que són a pagar a curt termini.

$$\text{Ratio Qualitat del deute} = \frac{\text{passiu corrent}}{\text{passiu}}$$

Ratio < 0,2

Molt bona qualitat del deute. L'empresa té pocs deutes a curt termini i si hi ha bona situació de liquiditat i solvència, podria endeutar-se a llarg termini per a fer inversions rendibles.

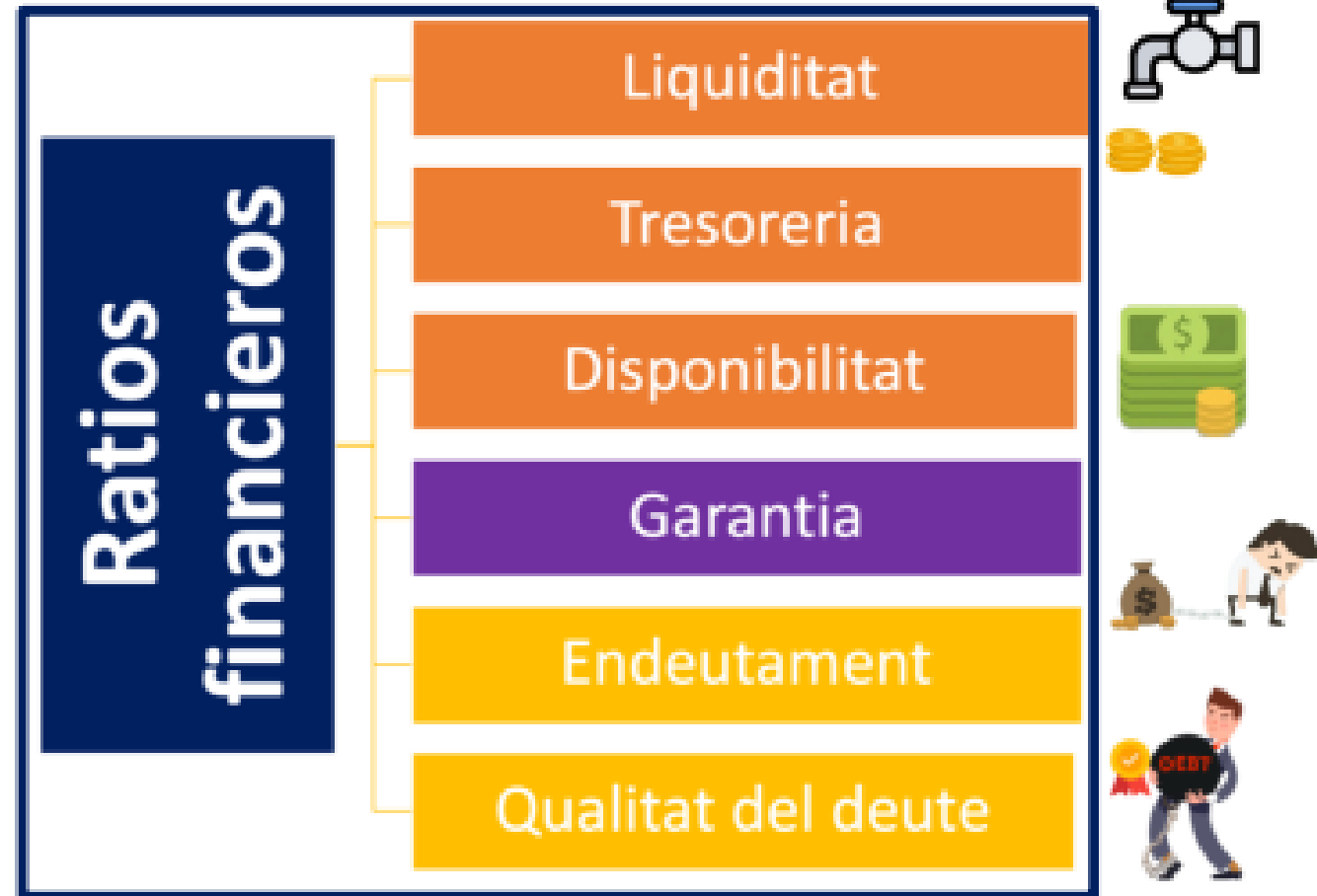
Ratio 0,2-0,5

Es troba en l'òptim i l'empresa té una bona qualitat del deute.

Ratio > 0,5

Mala qualitat del deute. L'empresa té molt de deute a pagar en menys d'un any el que podria donar problemes per a pagar-la.

A la següent taula veiem un resum dels ràtios financers i què pot passar per un excés o escassetat de liquiditat o solvència.

RÀTIO	CÀLCUL	ÒPTIM	ATENCIÓN!!!
LIQUIDITAT	$\frac{\text{actiu corrent}}{\text{passiu corrent}}$	1,5 - 2	> ÒPTIM Excés de liquiditat < ÒPTIM Escassetat de liquiditat
TRESORERIA	$\frac{\text{realitzable} + \text{disponible}}{\text{passiu corrent}}$	0,8 - 1,2	
DISPONIBILITAT	$\frac{\text{disponible}}{\text{passiu corrent}}$	0,2 - 0,3	
GARANTIA	$\frac{\text{actiu}}{\text{passiu}}$	1,5 - 2	> ÒPTIM Excés de solvència < ÒPTIM Escassetat de solvència
ENDEUTAMENT	$\frac{\text{passiu}}{\text{pat net} + \text{passiu}}$	0,4 - 0,6	
QUALITAT DEL DUTE	$\frac{\text{passiu corrent}}{\text{passiu}}$	0,2 - 0,5	

Si detectem un excés o escassetat de liquiditat o solvència estarem en desequilibri financer, i serà necessari dur a terme alguna de les següents mesures correctores.

PROBLEMES	MESURES CORRECTORES
Excés liquiditat L'empresa té un excés d'actius corrents molt per sobre dels seus deutes a curt termini.	Seria convenient invertir l'excés en altres actius per a obtenir una rendibilitat interessant.
Escassetat liquiditat L'empresa pot tenir problemes per a fer front als seus pagaments més immediats amb els seus actius corrents.	<ul style="list-style-type: none"> - Vendre alguns actius no corrents i cobrar-los en efectiu per a així tenir disponible. - Renegociar un augment en el termini de venciment dels deutes - Demanar un préstec a llarg termini per a pagar el deute a curt termini.
Excés solvència L'empresa té un actiu molt per damunt del total dels seus deutes (passiu).	No és un problema greu però es pot acceptar un major endeutament per a així realitzar inversions amb l'objectiu d'augmentar la seva rendibilitat.
Escassetat solvència L'empresa té problemes per a pagar tots els seus deutes amb els seus actius.	Hi ha reg de fallida. L'única solució és realitzar una ampliació de capital amb noves aportacions dels socis.

PROBLEMES FONTS MANIOBRA I RÀTIOS 1. Anàlisi financera (1)

Una empresa presenta un balanç amb la següent situació:

ACTIU		PATRIMONI Y PASSIU	
Immobilizat	11.000	Fons propis	10.000
Existències	5.000	Passiu no corrent	6.000
Realitzable	2.500	Passiu corrent	4.000
Disponible	1.500		
total	20.000	total	20.000

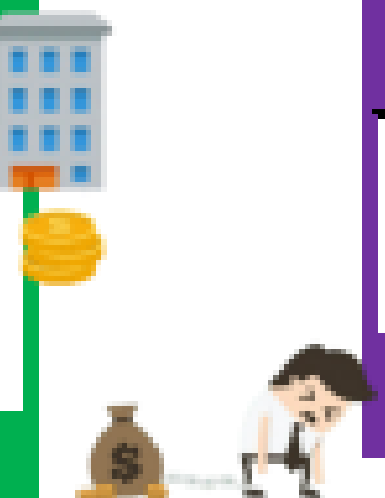

a) Realitza l'anàlisi financera estudiant el fons de maniobra, la situació financera en la qual es troba l'empresa i la ràtio de liquiditat i solvència a.

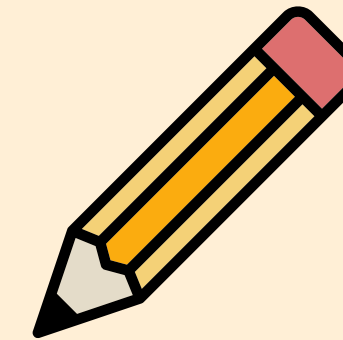
PROBLEMES FONTS MANIOBRA I RÀTIOS 2. Anàlisi financera (2)

Una empresa presenta un balanç amb la següent situació:

ACTIU		PATRIMONI Y PASSIU	
Immobilizat	320	Fons propis	200
Existències	50	Passiu no corrent	100
Realitzable	40	Passiu corrent	120
Disponible	10		
total	420	total	420

a) Realitza l'anàlisi financera estudiant el fons de maniobra, la situació financera en la qual es troba l'empresa i la ràtio de liquiditat i solvència.

p. 175

ex 9 p 126

4. L'ANÀLISI ECONÒMICA

L'ANÀLISI ECONÒMICA de l'empresa es basa en l'anàlisi del compte de pèrdues i guanys de l'empresa i la capacitat que té l'empresa per a obtenir beneficis i de generar rendibilitat.

• • Benefici i rendibilitat no és el mateix.

El compte de pèrdues i guanys ens dona el benefici de l'empresa, és a dir la diferència entre els ingressos i les despeses de l'empresa. No obstant això, la rendibilitat ens relaciona aquests beneficis amb la inversió que ha realitzat una empresa.

Per exemple, si una empresa guanya 10.000 euros i ha invertit 1.000 i una altra guanya 20.000 però n'ha invertit 5.000, la primera serà més rendible, ja que ha multiplicat la seva inversió per 10, mentre que la segona "només" l'ha multiplicat per 4.

En l'anàlisi econòmica estudiarem la rendibilitat econòmica i la financera.

BENEFICI

Diferència entre els ingressos i les despeses de l'empresa (s'expressa en euros)

RENDIBILITAT

Benefici guanyat sobre la quantitat invertida (s'expressa en percentatge)

• RENDIBILITAT ECONÒMICA = rendiment de l'actiu.

LA RENDIBILITAT ECONÒMICA mesura el rendiment de l'actiu. És a dir, mostra el benefici que obtenim per cada euro invertit en l'empresa. Per això, relaciona el benefici abans d'interessos i impostos

$$\text{RENDIBILITAT ECONÒMICA} = \frac{\text{BAII}}{\text{ACTIU}} \times 100$$

El resultat ens indicaria quants euros obté l'empresa del resultat d'explotació (benefici abans d'interessos i impostos) per cada euro invertit en l'activitat. És a dir, és la taxa a la qual els actius són remunerats.

Aquesta fórmula la podem desagregar en la següent.

$$\text{RENDIBILITAT ECONÒMICA} = \frac{\text{BAII}}{\text{vendes}} \times \frac{\text{vendes}}{\text{ACTIU}}$$

Marge
Rotació

Marge

El marge ens indica els beneficis per unitat venuda. Podríem augmentar la rendibilitat econòmica si augmentem els preus. (Aquesta tàctica podria ser interessant per a productes cars com els perfums). Una altra opció és mantenir el preu, però disminuir els costos unitaris, que també farà augmentar el marge.

Rotació

El segon component és la rotació de l'actiu respecte a les vendes. És a dir, podríem augmentar la rendibilitat econòmica si aconseguim augmentar les nostres vendes, amb el mateix actiu. Per a això cal aprofitar millor la capacitat productiva. Aquesta tàctica sol fer-se per a productes de compra més habitual i amb elevada competència, ja que les empreses operen amb marges molt reduïts que ja no poden modificar-se. Per exemple, un restaurant amb molta competència no podrà modificar preus ni costos i per tant mantindrà el marge. En aquesta situació l'única possibilitat de millorar la RE serà augmentant la seva rotació, és a dir aprofitant millor el seu actiu per a aconseguir vendre a més clients amb les mateixes taules.

Per tant, podem augmentar la RE si augmenta el marge o la rotació.

● **RENDIBILITAT FINANCERA = rendibilitat per a accionistes**

LA RENDIBILITAT FINANCERA ens indica els beneficis nets que estem obtenint en relació als capitals aportats pels socis. Per això relaciona el benefici net i el patrimoni net.

$$\text{RENDIBILITAT FINANCERA} = \frac{\text{B. Net}}{\text{P. Net}} \times 100$$

El resultat ens indicaria quants euros obté l'empresa de benefici net per cada euro de patrimoni net. És a dir, és la rendibilitat dels accionistes.

Aquesta fórmula la podem desagregar en la següent.

$$\text{RENDIBILITAT FINANCERA} = \frac{\text{B. Net}}{\text{vendes}} \times \frac{\text{vendes}}{\text{ACTIU}} \times \frac{\text{ACTIU}}{\text{P. Net}}$$

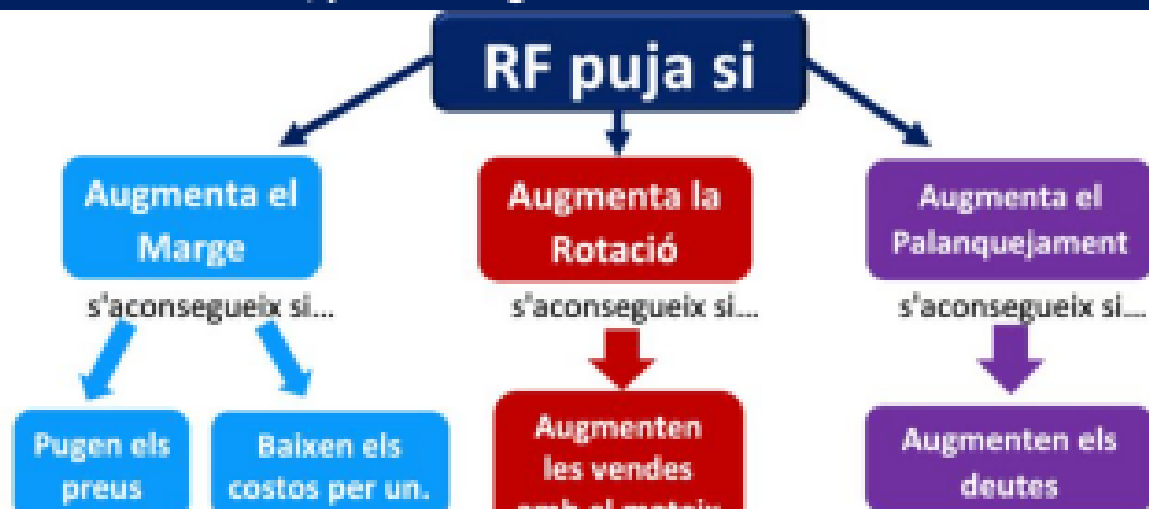
Marge
Rotació
Palanquejament

1. El primer component és el marge. És diferent al de la RE ja que ara comptem amb el benefici net i no el BAII.

2. El segon component és la rotació de l'actiu respecte a les vendes.

3. El tercer component és el palanquejament. Aquest ens mostra la relació entre actiu i fons propis. Com més gran sigui el quocient major és la diferència entre actiu i fons propis i per tant també serà major el passiu (recorda: A=PN+P)

Per tant, podem augmentar la rendibilitat financera si:

Però, Com podem augmentar la rendibilitat si augmentem els deutes? Per a això hem d'entendre l'efecte palanquejament.

● ● **L'efecte palanquejament: la relació RE – CFA**

EL PALANQUEJAMENT FINANCER és la utilització de deutes per a augmentar la quantitat de recursos que podem destinar a una inversió. En invertir més, generem un "efecte palanca" que pot augmentar la rendibilitat.

Es produeix un efecte palanquejament quan l'empresa en endeutar-se pot augmentar la rendibilitat financera. Com pot ser això? La resposta ve determinada pel cost dels deutes (el tipus d'interès). Si demanem diners per exemple a un 5% d'interès i després obtenim un rendiment amb aquests fons superior al 5% llavors la nostra rendibilitat financera augmenta.

Per a això cal considerar el cost mitjà del finançament alié de l'empresa o cost de l'endeutament.

$$\text{Cost mitjà del finançament alié (CFA)} = \frac{\text{Despeses financeres}}{\text{Passiu}}$$

Tenint en compte aquest ràtio, podem determinar el signe del palanquejament, comparant-lo amb la rendibilitat econòmica:

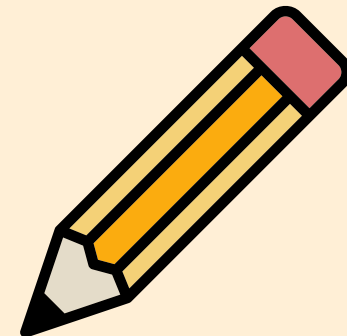
Efecte palanquejament positiu RE > CFA

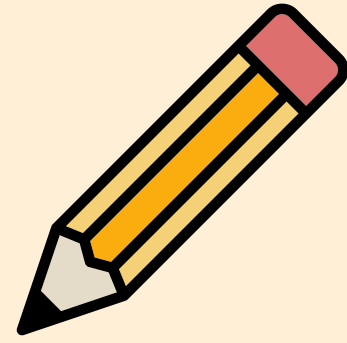
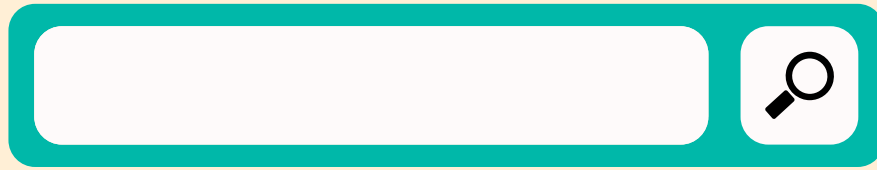
Si la rendibilitat que obtenim amb les inversions (RE), és major que el tipus d'interès dels diners que amprem (CFA), llavors sale rendible amprar per a invertir. Per tant, la rendibilitat financera augmenta amb els deutes.

Efecte palanquejament negatiu RE < CFA

Si la rendibilitat que obtenim amb les inversions (RE), és menor que el tipus d'interès dels diners que amprem (CFA), llavors NO sale rendible amprar per a invertir. Per tant, la rendibilitat financera disminueix amb els deutes.

Si RE > CFA	... efecte palanquejament financer positiu (ix rendible amprar)
Si RE < CFA	... efecte palanquejament financer negatiu (NO ix rendible amprar)

$$re = \frac{\text{BAII}}{\text{Actiu}} \cdot \frac{\text{Vendes}}{\text{Vendes}} \Rightarrow re = \underbrace{\frac{\text{BAII}}{\text{Vendes}}}_{\text{Marge}} \cdot \underbrace{\frac{\text{Vendes}}{\text{Actiu}}}_{\text{Rotació}}$$

El primer component que resulta és el **marge**, que indica els beneficis per unitat monetària ingressada per vendes.

El segon component és la **rotació** de l'actiu respecte de les vendes, mostra les unitats monetàries de vendes que es poden obtenir per cada unitat monetària invertida.

Aquesta desagregació permet determinar com es pot augmentar la rendibilitat econòmica de l'empresa:

Component	Com incrementa
Marge	S'augmenta el preu de venda, mantenint constants els costos unitaris, o bé disminuint els costos unitaris, però mantenint constant el preu de venda.
Rotació	<p>S'augmenten les vendes en una proporció més gran que l'actiu, o bé es redueixen les inversions (també es poden reduir les inversions sense alterar les vendes).</p> <p>És a dir, per augmentar la rotació caldria tenir més vendes amb la mateixa estructura econòmica (actiu), aprofitant millor la capacitat productiva, o bé caldria mantenir el nivell de vendes, però amb menys actiu (reduint existències o saldos de clients).</p>

Taula 6.2. Maneres d'incrementar la rendibilitat econòmica a l'empresa.

Segons el tipus d'activitat de cada empresa, una o altra de les dues estratègies anteriors serà la més adequada per millorar la rendibilitat econòmica. Hi ha empreses que, en operar en un entorn molt competitiu on els marges són molt reduïts, es troben que l'única possibilitat per millorar la rendibilitat econòmica és mitjançant la **rotació**.

El cas contrari seria el de les empreses que no poden millorar la rotació, ja que operen al màxim rendiment de les seves instal·lacions, per la qual cosa la seva opció estratègica serà millorar el **marge**, operant al cost més baix possible i venent al màxim preu possible.

^ Exemple 2

Un restaurant que basa el seu negoci a l'elaboració de menús de migdia i que té la competència d'altres restaurants pròxims, potser no té capacitat de millorar a través del marge, ja que els costos estan molt ajustats i no es poden abaixar més sense que minvi la qualitat del producte. La seva opció estratègica és potenciar la *rotació*, això és, servir el màxim de menús per taula ocupada. En canvi, una empresa d'obres públiques que construeix ponts, carreteres, viaductes i altres infraestructures pot incrementar el seu rendiment millorant el *marge d'exploració*.

Malgrat l'existència de totes les normes comentades anteriorment (PGC), les persones que s'encarreguen de dur a terme la comptabilitat a les empreses tenen una certa llibertat a l'hora d'aplicar-les. Això fa que, d'altra banda, les persones que han de fer servir la informació procedent de la comptabilitat en vulguin comprovar la veracitat. Per aquest motiu, hi ha alguns mecanismes que garanteixen les dades que es reflecteixen en la comptabilitat. La verificació comptable es materialitza mitjançant una tècnica que s'anomena *auditoria*.

» 2.1. L'auditoria financera

L'**auditoria financera** consisteix a analitzar si les anotacions plasmades en els documents comptables descriuen adequadament els fets que les han produït. A més, té com a objectiu primordial elaborar un informe sobre la fiabilitat de la informació economicofinancera analitzada.

L'auditoria financera ha de ser analitzada per un auditor de comptes, i la informació que es desprengui de l'informe es destina als grups d'interès relacionats amb l'empresa que necessitin una informació clara i autèntica, com ara administradors, accionistes, bancs, autoritats públiques, etc. Malgrat això, l'informe de l'auditor i els comptes anuals s'han de dipositar en el Registre Mercantil; són de consulta pública, és a dir, tothom qui vulgui pot accedir a la informació. No totes les empreses estan obligades a realitzar auditories.

En principi, l'adaptació de la legislació mercantil en matèria de societats que es va fer a Espanya per ajustar-se a les directives de la UE va provocar, com s'ha comentat en altres apartats, la modificació d'alguns aspectes del Codi de comerç, com també l'elaboració d'un nou text de la Llei de societats anònimes i un nou Pla general de comptabilitat.

🕒 **Codi de comerç.** Diu que tot empresari està obligat a fer auditar els comptes anuals de la seva empresa quan un jutjat competent ho cregui convenient.

🕒 **Llei de societats anònimes.** Estableix que han de ser auditats els comptes anuals i l'informe de gestió quan les societats no puguin presentar els comptes anuals de les pimes, per la qual cosa han de presentar el model general, o quan ho sol·licitin els accionistes que representin, almenys, el 5 % del capital de la societat.

🕒 **Nou PGC.** Es dicta la Llei 22/2015, de 20 de juliol, sobre l'auditoria de comptes, que, sense anul·lar el que està establert en altres disposicions, regula que s'han de sotmetre a l'auditoria de comptes les empreses, sigui quina en sigui la forma jurídica, que tinguin unes circumstàncies determinades, redactades a la llei esmentada. Malgrat aquestes normatives, les empreses que ho vulguin, encara que no estiguin obligades a auditar-se, poden fer-ho a petició de la junta d'accionistes o de l'administrador de la societat.

Estan obligades a fer una auditoria de comptes aquelles entitats que superin els límits següents, és a dir que durant dos anys consecutius compleixin almenys dues de les tres circumstàncies següents:

- 1 Que els totals de les partides d'actiu superin els 2 850 000 €.
- 2 Que l'import net de la seva xifra de negocis superi els 5 700 000 €.
- 3 Que el nombre mitjà de treballadors empleats durant l'exercici superi els 50.

Si es compleixen almenys dues d'aquestes tres circumstàncies en un any, cal comprovar si l'any següent també es compleixen, ja que seria en aquest segon any quan hi hauria l'obligació d'auditar la comptabilitat.

A més, si una empresa ha estat obligatòriament auditada, per deixar de tenir aquesta obligació han de passar dos exercicis sense complir dues de les tres condicions.

La memòria

La **memòria** és un document de caràcter explicatiu que amplia el contingut dels altres comptes anuals i que, com més amplis siguin aquests comentaris, més ajudaran els destinataris i els usuaris de la informació a entendre la situació de l'empresa.

El contingut de la memòria no està limitat, però com a mínim ha de contenir informació sobre els temes següents:

- ⦿ **Activitat de l'empresa.** En aquest apartat s'ha de descriure l'objecte social de l'empresa, és a dir, l'activitat o les activitats a les quals es dedica.
- ⦿ **Bases de presentació dels comptes anuals.** Dins d'aquest apartat s'inclouen uns subapartats que serveixen per aclarir decisions que poden influir en la imatge fidel de la realitat de l'empresa i aclarir, també, la informació que està expressada en el compte de pèrdues i guanys.
- ⦿ **Normes de registre i valoració.** Aquí s'indiquen els criteris comptables aplicats amb relació a diferents partides de la comptabilitat, com ara l'immobilitzat intangible, l'immobilitzat material, les inversions immobiliàries, les existències, etc.
- ⦿ **Immobilitzat material intangible i inversions immobiliàries.** Aquí es detalla l'anàlisi del moviment de les partides de l'actiu immobilitzat en el decurs de l'exercici, i s'informa sobre l'amortització i la variació.

Comptablement, s'entén per **pime** tota empresa, qualsevol que en sigui la forma jurídica, individual o societària, que durant dos exercicis consecutius compleixi, en la data de tancament de cadascun d'aquests, almenys dues de les tres circumstàncies següents:

- ⦿ Que el total de les partides de l'actiu no superi els 4 000 000 €.
- ⦿ Que l'import net de la seva xifra anual de negocis no superi els 8 000 000 €.
- ⦿ Que el nombre mitjà dels seus treballadors durant l'exercici sigui igual o menor de 50.

Comptablement, s'entén per **microempresa** tota empresa, qualsevol que en sigui la forma jurídica, individual o societària, que durant dos exercicis consecutius compleixi, a la data de tancament de cadascun d'aquests, almenys dues de les circumstàncies següents:

- ⦿ Que el total de les partides de l'actiu no superi el 1 000 000 €.
- ⦿ Que l'import net de la seva xifra anual de negocis no superi els 2 000 000 €.
- ⦿ Que el nombre mitjà dels seus treballadors durant l'exercici sigui igual o menor de 10.

Recorda que al control també apareix el treball de la Unitat 2

